

УДК 658.589:339.187.62

ПЕРЕВАГИ ЛІЗИНГУ В СИСТЕМІ ВЗАЄМОДІЇ АВІАКОМПАНІЙ**Евеліна Нудьга***Національний авіаційний університет, Київ**Науковий керівник – Олег Гармаш, к.е.н., доцент
доцент кафедри логістики НАУ*

Ключові слова: авіаційна галузь, лізинг, кредит.

Зростаючий попит на авіаційні послуги у сучасному світі обумовлений не лише економічним зростанням та збільшенням туристичного потоку, але й швидкими змінами у споживчих вподобаннях та прогресом у технологіях. У таких умовах лізингові операції стають важливим інструментом для авіакомпаній, що дозволяє їм ефективно реагувати на зміни попиту та турбулентність на сучасному ринку. Це допомагає зменшити фінансові ризики та оптимізувати витрати на утримання та експлуатацію авіаційного парку.

Авіаційний лізинг є складним фінансовим інструментом, який базується на цивільно-правових відносинах між лізингодавцем, який надає літак у лізинг, та лізингоприймачем, що користується ним на визначений термін, цей механізм дозволяє літаковласникам скористатися перевагами ефективного використання повітряного флоту, не набуваючи права власності на нього повністю. Така форма угоди забезпечує більшу гнучкість у керуванні активами та зменшує початкові витрати на придбання літаків. Основним предметом таких відносин є повітряні судна, а також супутнє обладнання, необхідне для їхнього придбання та експлуатації. Авіаційний лізинг є важливим інструментом для авіакомпаній у забезпеченні їхніх потреб у повітряній техніці, надаючи доступ до сучасних літаків без значних початкових інвестицій, і може також включати супутнє обладнання, необхідне для ефективної експлуатації цих літаків [1]. Важливим аспектом авіаційного лізингу є його роль у забезпеченні технічної та фінансової гнучкості для авіакомпаній. Замість того, щоб заморожувати значні кошти при надбанні у власність повітряних суден, компанії можуть укладати лізингові угоди, що дозволяють їм зосередитися на своїх основних ділових операціях та ефективно управляти своїм фінансовими ресурсами.

У авіаційній галузі лише авіакомпанії мають можливість користуватися літаками у лізингу та єдині зобов'язані страхувати свою відповідальність у всіх угодах. Лізинг, відповідно до умов, може приймати різні форми, серед яких найбільш популярними є фінансовий і оперативний лізинг. Розглядаючи це питання докладніше ми можемо звернути увагу на те, що у фінансовому лізингу право власності на літак переходить до лізингоодержувача після завершення угоди або може бути викуплене за залишковою вартістю. У той час як у оперативному лізингу лізингодавець амортизує капітал, використаний для придбання літака, протягом усього терміну угоди з метою придбання літака за кінцевою вартістю [2].

Отже, необхідно підсумувати загальну інформацію та надати короткий огляд основних відмінностей між лізингом та кредитом в контексті системи взаємодії авіакомпаній (Табл.1).

Таблиця 1

Відмінності між лізингом та кредитом в контексті системи взаємодії авіакомпаній

Особливості	Лізинг	Кредит
Фінансова гнучкість	забезпечується швидким доступом до повітряних суден без значних початкових витрат	вимагає великих початкових авансів або резервів, що може створити значний фінансовий тиск
Ризики	зменшує оперативні та фінансові ризики, оскільки дає можливість легко замінювати або модернізувати флот	може створювати значні ризики у випадку змін в ринкових умовах або потребах компанії
Оновлення технологій	дозволяє впроваджувати найновіші технології без значних капіталовкладень	вимагає значних капіталовкладень для оновлення флоту
Утримання та обслуговування	у деяких випадках може включати обслуговування та технічну підтримку	компанія самостійно відповідає за утримання та обслуговування повітряних суден

Джерело: складено автором

Отже, у порівнянні з кредитом, лізинг є привабливішою альтернативою для авіакомпаній у системі взаємодій суб'єктів господарювання. Він надає можливість отримати необхідні авіаційні активи без значних початкових капіталовкладень, забезпечуючи більшу фінансову гнучкість, крім того, лізинг дозволяє зменшити ризики, пов'язані з технічним станом флоту, через можливість легкої заміни або модернізації повітряних суден. Використання лізингу також дозволяє авіакомпаніям оновлювати технології без значних капіталовкладень, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності.

Висновок

Лізинг в авіаційній індустрії є стратегічним для розвитку авіакомпаній та забезпечує їх конкурентоспроможність на ринку, що дозволяє їм оновлювати технології, управляти фінансовими ризиками та ефективно використовувати авіаційний флот, зменшуючи витрати на придбання літаків і забезпечуючи швидку реакцію на зміни в умовах ринку.

Список використаних джерел:

1. Ковтуненко В. М., П'ятецька Б. М. Лізинг як ефективний інструмент розвитку авіаційної галузі України. Агросвіт. 2018. № 1. С. 36–31.
2. Соловійова О. О, Командровська В. Є., Соколова О. Є., Герасименко І. М., Висоцька І. І. Лізинг повітряних суден як ефективна бізнес-технологія авіакомпанії. Вісник Херсонського національного технічного університету. 2022. №3 (82). С.112-117